

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข
อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดไว้ล่วงหน้าเสมอ เพื่อป้องกันการเกิดการทุจริต การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารองค์กร และเป็นเจตจำนงขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข และเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ

องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข

สารบัญ

หน้า

1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	3
3. เป้าหมาย	3
4. ประโยชน์ที่ได้รับ	4
5. การทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบล	4
6. ความหมายของความเสี่ยงการทุจริต	5
7. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
8. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง	5
1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
3. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	
4. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	
9. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือ ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568	7
1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
3. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)	
4. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	

1. หลักการและเหตุผล

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ของศาสตราจารย์ ดร.สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยต้องดำเนินการด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การทำโครงสร้างพื้นฐานการบริหารงานบุคคล และการออกใบอนุญาตภายใต้กฎหมายระเบียบข้อบังคับหลายฉบับ ซึ่งมีลำดับขั้นที่แตกต่างกันไปโดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายระเบียบที่วางหลักการโดยภาพรวมรวมถึงมีการบัญญัติกำหนดรายละเอียดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับต่างๆ ที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทยหรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องซึ่งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว ต้องอยู่ภายใต้ระบบการตรวจสอบซึ่งมีอยู่หลายช่องทาง ได้แก่ การตรวจสอบโดยกลไกทางการเมือง การตรวจสอบโดยองค์กรผู้มีส่วนกำกับดูแลตรวจสอบ โดยองค์กรที่มีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการตรวจสอบ โดยองค์กรตุลาการและการตรวจสอบจากภาคประชาชน สำหรับสภาพข้อเท็จจริงการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยนั้นพบว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนและถูกข่มขู่ความผิดมากที่สุด ขณะเดียวกันการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นกิจกรรมที่พบว่ามีกระทำการทุจริตมากที่สุด สาเหตุของการทุจริตสามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. สาเหตุในภาพรวมได้แก่ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจัยทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ ความด้อยประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทุจริตของหน่วยงานตรวจสอบการถือปฏิบัติตามบรรทัดฐานจากส่วนกลางและคุณภาพของคน

2. สาเหตุเฉพาะประเภทการทุจริตประกอบด้วย

- 2.1 การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการทำโครงการพื้นฐานมีสาเหตุมาจากกฎหมายที่ใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างมีการกำหนดราคากลางที่สูงกว่าสภาพความเป็นจริง การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการกับบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างนักการเมืองระดับชาติ เจ้าหน้าที่จากราชการส่วนกลาง กับผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยทางด้านการเมืองตลอดจนปัจจัยจากการขาดความโปร่งใสในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และเงื่อนไขจากการขาดกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

- 2.2 การทุจริตในเรื่องการบริหารงานบุคคลมีสาเหตุมาจากกฎหมายที่ใช้ในการบริหารงานบุคคลให้อำนาจในการบริหารงานบุคคลแก่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไป รวมทั้งปัญหาในเชิงองค์กรบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนมากเกินไป อันนำมาซึ่งการทุจริตโดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามมา

- 2.3 การทุจริตในเรื่องการขออนุญาตมีสาเหตุมาจากกฎหมายที่มีหลายฉบับซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตส่วนหนึ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ขออนุญาตรวมทั้งระบบการบริหารราชการภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่ไม่มีประสิทธิภาพสำหรับมาตรการในการแก้ไขปัญหาการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยนั้นมีหลายประการอย่างไรก็ตามมาตรการเหล่านี้มีพื้นฐานภายใต้หลักการเดียวกัน ได้แก่ หลักความโปร่งใสหรือหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักความรับผิดชอบ หลักการห้ามบุคลากรเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับหน้าที่ของตน โดยนำเอาหลักการดังกล่าวมาเสริมสร้างกระบวนการในการดำเนินการของท้องถิ่น เพื่อเป็นการป้องกันหรือลดโอกาสแรงจูงใจหรือความเสี่ยงในการทุจริต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ในประเด็นที่ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากลผ่านยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ปฏิรูปกลไกและกระบวนการ การปราบปราม และยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติฯ คือ พ.ศ. 2580 ประเทศไทยต้องมีคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 73 คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) เพื่อให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการกำหนดแนวทางและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างทัน่วงที สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึง ภาคส่วนอื่น ๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปปรับใช้ในงาน ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ประเทศไทยของเราสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างสง่างามท่ามกลางประชาคมโลกปัจจุบัน

การกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และมีประสิทธิภาพมากขึ้นแต่ในทางปฏิบัติเกิดการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกัน ลักษณะการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภทดังนี้

1. การทุจริตด้านงบประมาณการบำบัดทุกข์จัดซื้อจัดจ้างและการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. สภาพหรือปัญหาการทุจริตที่เกิดจากตัวบุคคล
3. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และคุณธรรมจริยธรรม
5. สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบภาคส่วนต่าง ๆ
7. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจบารมีและอิทธิพลท้องถิ่น การทุจริตในรูปแบบดังกล่าวจากงานวิจัยของมาตาลักษณ์ ออรุ่งโรจน์ (2554) พบว่าเหตุที่ก่อให้เกิดการทุจริตในสังคมไทย มี 2 ประการ ได้แก่

7.1 การใช้วัฒนธรรมแบบไทย ๆ ในทางที่ผิด

7.2 ปัญหาเรื่องตัวบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ

กล่าว คือ ระบบอาวุโสและระบบอุปถัมภ์นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ในทางมิชอบให้แก่ญาติมิตรและพวกพ้องทั้งการตรวจสอบความโปร่งใสขาดประสิทธิภาพ ทำให้สังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องปกติ ใดๆ ก็ตามวัฒนธรรมดังกล่าวเป็นเพียงตัวเสริมให้เกิดโอกาสในการทุจริตเท่านั้น ปัญหาที่สำคัญที่สุดอยู่ที่การขาดจิตสำนึกความซื่อตรงของบุคคล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความโลภมากในอำนาจ และทรัพย์สินอยู่เหนือความรับผิดชอบ และศักดิ์ศรีในการปฏิบัติหน้าที่ จนนำไปสู่การทุจริตด้วยวิธีการใหม่ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น

สาเหตุและปัจจัยที่สำคัญที่นำไปสู่การทุจริตมีอีกหลายประการ นับตั้งแต่เรื่องของโอกาสในการทำทุจริตที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ การผูกขาดผลประโยชน์ทางธุรกิจกับการดำเนินงานของภาครัฐ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสมของข้าราชการ การขาดคุณธรรมเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดประโยชน์ส่วนรวม ค่านิยมยกย่องคนที่มีเงิน ทศณคติที่ว่า การทุจริตเป็นเรื่องปกติ ความไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีส่วนทำให้คนมุ่งสร้างความร่ำรวยทางวัตถุนิยม เป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำการทุจริต รวมทั้ง "โครงสร้างทางสังคมที่บิดเบี้ยว" มีความเหลื่อมล้ำ มีช่องว่างระหว่างคนจน-คนรวย, มีอำนาจ-คนไร้ซึ่งอำนาจ ทำให้แสวงหาหนทางที่จะลดช่องว่างโดยการทุจริตมากยิ่งขึ้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนากลไกป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความเข้มแข็ง ทั้งในส่วนของกฎหมาย กฎระเบียบ และยุทธศาสตร์ชาติ ด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ.2560-2564) ที่บูรณาการพันธกิจ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร และภาคีเครือข่ายที่มีบทบาทหน้าที่ในการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้ส่วนราชการทุกกอง/ฝ่าย ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข นำไปปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามทุจริต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ใช้เป็นกรอบและเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
2. เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข
3. เพื่อยกระดับจิตสำนึกรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะ ของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากร รวมถึงประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข
4. เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข มีจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมสุจริต และหลักธรรมาภิบาล ให้ตระหนักรู้เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติตนและปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริต ไม่ติดสินบน มุ่งมั่นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักกฎหมาย มีจิตสำนึกในการให้บริการต่อหน่วยงานและประชาชนผู้ให้บริการ
5. เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ ในการป้องกันและตรวจสอบมิให้เกิดการทุจริต หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการ ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people's participation) และตรวจสอบ (people's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข
6. เพื่อประสานความร่วมมือหน่วยงานทั้งในและนอกองค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ

3. เป้าหมาย

1. ข้าราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ตลอดจนประชาชน มีจิตสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปในทางที่มีขอบทุกฝ่าย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข มีระบบการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริต และประพฤติชอบทางราชการ และเจ้าหน้าที่ และสามารถจัดการกับกรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างรวดเร็ว โปร่งใส มิให้ข้าราชการอื่นใช้เป็นเยี่ยงอย่าง

3. หน่วยงานสามารถประสานความร่วมมือในองค์กร และภายนอกองค์กรในการป้องกัน และปราบปราม การทุจริต ภาครัฐองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข สามารถพัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม และ ถ่วงดุล

4. การใช้อำนาจให้เหมาะสม

5. องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม การทุจริต

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข รวมถึง ประชาชน มีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยม และอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption) จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลัก เศรษฐกิจพอเพียงที่ สามารถนำมาประยุกต์ในการทำงานและชีวิตประจำวัน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข สามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

3. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ รวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มี จิตสำนึกรักท้องถิ่น สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวัง

4. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกัน เป็น เครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

5. การทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข

การวิเคราะห์หรือการประเมินความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กร โดยการประเมินโอกาสของการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นได้ ตลอด ทั้งกับบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เมื่อพิจารณาว่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นมีระบบ การควบคุมแล้วหรือไม่ การควบคุมการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริต ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนให้มากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้ม และโอกาส ของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข มีการขยายตัวของชุมชนเป็นชุมชน เมือง มีการประกอบการพาณิชย์ ประกอบการค้า และกิจการเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้มีโอกาสของการทุจริต เรื่องผลประโยชน์ และการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่อย่างไม่โปร่งใสขึ้นได้

6. ความหมายของความเสียหายการทุจริต

ความเสียหายการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

7. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริหารประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558)
2. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

8. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ที่โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ที่มีประสิทธิภาพ

1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละด้าน

- 1.1 ด้าน.....
- 1.2 ด้าน.....
- 1.3 ด้าน.....

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

2.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

2.1.1 เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ครั้งขึ้นไปต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ครั้งต่อปี

2.1.2 เกณฑ์ผลกระทบ

(1) เกณฑ์ผลกระทบด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ขึ้นไป
4	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง บาท
1	ความเสียหายน้อยกว่า บาท

(2) เกณฑ์ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว
3	ตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ
2	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
1	ปรากฏข่าวสื่อที่อาจพาดพิงภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส

2.2 เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาสเกิด (Likelihood1)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

3. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			โอกาส เกิดการทุจริต (Likelihood)	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact)	ระดับ ความรุนแรง ของความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)
			(L)	(I)	(L x I)

4. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

9. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข

1. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- 1.1 ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- 1.2 ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 1.3 ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

2.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

2.1.1 เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 9 ครั้งขึ้นไปต่อปี
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 7- 8 ครั้งต่อปี
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 5-6 ครั้งต่อปี
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 3 - 4 ครั้งต่อปี
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 - 2 ครั้งต่อปี

2.1.2 เกณฑ์ผลกระทบ

(1) เกณฑ์ผลกระทบด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	ความเสียหายตั้งแต่ 50,000.00 บาท ขึ้นไป
4	ความเสียหายตั้งแต่ 30,000.00 บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 50,000.00 บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ 20,000.00 บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 30,000.00 บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 20,000.00 บาท
1	ความเสียหายน้อยกว่า 10,000.00 บาท

(2) เกณฑ์ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าว
3	ตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ
2	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
1	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส

2.2 เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาสเกิด (Likelihood1)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

3. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			โอกาส เกิดการทุจริต (Likelihood)	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact)	ระดับ ความรุนแรง ของความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)
			(L)	(I)	(L x I)
1	การจัดทำร่างขอบเขตและรายละเอียดของการจัดหาพัสดุ/งานจ้าง (TOR)	การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของพัสดุ/งานจ้างเพื่อเอื้อต่อผู้ค้า/ผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่ง	4	2	สูง
2	การจัดทำราคากลาง	การจัดทำราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง	4	2	สูง
3	การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง	การเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดทำสัญญาจัดซื้อ/จัดจ้าง	5	2	สูง
4	การเบิกจ่ายงบประมาณ	การปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย	3	3	สูง
5	การดำเนินการโครงการกิจกรรมต่าง ๆ	การจัดโครงการที่แอบแฝงหรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	5	1	สูง

/ลำดับ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			โอกาส เกิดการทุจริต (Likelihood)	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact)	ระดับ ความรุนแรง ของความเสี่ยง การทุจริต (Risk Score)
			(L)	(I)	(L x I)
6	การตรวจรับงานจ้าง	การตรวจรับงานจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการ โดยไม่ได้ออกตรวจงานจริง	4	3	สูง
7	การรับคำขอและตรวจสอบเอกสารประกอบขอใบอนุญาตต่าง ๆ	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	5	1	สูง
8	การพิจารณาออกใบอนุญาตต่าง ๆ	การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	5	1	สูง
9	การบรรจุแต่งตั้งโอนย้ายการเลื่อนขั้นเงินเดือนเลื่อนระดับ	การถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์	4	1	ปานกลาง
10	การปฏิบัติงานในหน้าที่ตำแหน่งภารกิจต่าง ๆ	การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การละเมิดจริยธรรม ทางสังคมหรือการทุจริตในหน้าที่	5	1	สูง

4. แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลสันติสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
1	การกำหนดขอบเขตและรายละเอียดของพัสดุ/งานจ้างเพื่อเอื้อต่อผู้ค้า/ผู้รับจ้าง รายใดรายหนึ่ง การกำหนดที่มีลักษณะกีดกันหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขัน	- นำคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุและร่างขอบเขตของงาน (TOR) ของหน่วยงานที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแล้วเสร็จมาเป็นตัวอย่างและแนวทาง - ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

/ลำดับ.....

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
2	การจัดทำราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง	- กำกับให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง - จัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - เชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นกรรมการ
3	การเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้องในการจัดทำสัญญาจัดซื้อ/จัดจ้าง	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดซื้อจัดจ้าง - ปลุกฝังจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด
4	การปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่ายงบประมาณ	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณ - ปลุกฝังจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด
5	การจัดโครงการที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการเบิกจ่ายงบประมาณ - ปลุกฝังจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด
6	การตรวจรับงานจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการ โดยไม่ได้ตรวจงานจริง	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการตรวจรับพัสดุ - จัดอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างใกล้ชิด
7	การตรวจเอกสารการขออนุญาตไม่ครบถ้วนตามคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้	- การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับการขออนุญาตเรื่องต่าง ๆ - การจัดทำคู่มือประชาชนสำหรับการขออนุญาตเรื่องต่าง ๆ
8	การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องในการพิจารณาออกใบอนุญาตต่าง ๆ	- ปลุกฝังจิตสำนึกในการให้บริการด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียม - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมาย คู่มือการปฏิบัติงาน - การจัดทำคำสั่งมอบหมายงาน การปฏิบัติราชการแทน
9	การไม่ปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ที่ เกี่ยวข้อง การละเมิด จริยธรรมทางสังคมหรือการทุจริตในหน้าที่	- การจัดทำคู่มือปลุกฝังจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรม - ควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ และบุคลากร ในการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด - มีการตรวจสอบภายใน และรายงานผลอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ
10	การถูกแทรกแซงจากผู้มีอำนาจ การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ การบรรจุแต่งตั้ง โอน ย้าย การเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนระดับ	- การจัดทำมาตรการต่าง ๆ ด้านการป้องกันการทุจริต แสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร - การปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และประมวลจริยธรรม